

Verantwoording

Eerste Kamerfractie SP

2019

Verantwoording Eerste Kamerfractie SP 2019

Verantwoording Regeling Financiële ondersteuning fracties Eerste Kamer 2019

Inleiding

De Socialistische Partij bestaat uit de vereniging SP alsmede diverse stichtingen, te weten: de stichting Beheer, de stichting Personeel, de stichting Wetenschappelijk Bureau, de stichting Studiecentrum, en diverse stichtingen ten behoeve van ondersteuning aan raads- en Statenfracties.

Gezien de verwevenheid van deze rechtspersonen bij de uitvoering van de werkzaamheden is in het verleden besloten één financiële administratie te voeren en aan de hand van een geconsolideerde jaarrekening verantwoording af te leggen. Deze geconsolideerde jaarrekening heeft betrekking op de financiële gegevens van de landelijke SP, de Tweede- en Eerste Kamerfracties en aan de landelijke partij en de Kamerfracties gelieerde stichtingen. Voor de stichtingen, die subsidies ontvangen, worden geen afzonderlijke jaarrekeningen samengesteld.

Volstaan wordt met specifieke bestedingsverslagen, welke ontleend worden aan de door het bestuur en een externe accountant goedgekeurde (geconsolideerde) jaarrekening.

Algemeen

Op 27 mei werd de nieuwe Eerste Kamer gekozen door de Provinciale Staten, waarna de gekozen Kamerleden op 11 juni werden geïnstalleerd. Dit jaarverslag betreft dus het einde van de zittingsperiode 2015-2019 en het begin van de periode 2019-2023. Voor het resterende deel van de periode 2015-2019 bestond de Eerste Kamerfractie van de SP uit Tiny Kox, Arda Gerkens, Bastiaan van Apeldoorn, Geert Reuten, Henk Overbeek, Meta Meijer, Anneke Wezel, Frank Köhler en Hans-Martin Don. Op 29 januari nam Anneke Wezel afscheid van de Kamer wegens het aanvaarden van een functie die niet verenigbaar was met het Eerste Kamerlidmaatschap. Zij werd op 5 februari opgevolgd door Bob Ruers, die eerder (1998-2003, 2006-2007 en 2011-2018) deel uitmaakte van de SP-fractie.

Na de Eerste Kamerverkiezingen van mei keerden Geert Reuten, Henk Overbeek, Meta Meijer, Bob Ruers, Frank Köhler en Hans-Martin Don niet terug in de Eerste Kamer. Tiny Kox, Arda Gerkens en Bastiaan van Apeldoorn werden herkozen, en vormden samen met nieuwkomer Rik Janssen de vierkoppige SP-fractie in de nieuwe Kamer. Het fractiebestuur bestond gedurende het restant van de zittingsperiode 2015-2019 uit Tiny Kox, fractievoorzitter en Arda Gerkens, fractiesecretaris/vicevoorzitter. Bij verhindering werd Tiny Kox door Arda Gerkens vervangen in het College van Senioren. Met ingang van september was de verdeling als volgt: Tiny Kox als fractievoorzitter, Arda Gerkens als vicevoorzitter en Rik Janssen als fractiesecretaris. Bij verhindering van Tiny Kox schoof Rik Janssen namens de SP aan bij het College van Senioren.

Gedurende het restant van de zittingsperiode 2015-2019 was Bastiaan van Apeldoorn voorzitter van de commissie voor Europese Zaken (EUZA). Arda Gerkens was gedurende deze periode voorzitter van de commissie voor Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EZK/LNV). Tiny Kox was tweede ondervoorzitter van de commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO).

Na de wisseling van de Kamer in juni werden er nieuwe commissievoorzitters en –ondervoorzitters gekozen. Bastiaan van Apeldoorn werd met ingang van 18 juni voorzitter van de commissie BDO en eerste ondervoorzitter van de commissie EUZA.

Arda Gerkens werd op 9 juli gekozen als tweede ondervoorzitter van de Eerste Kamer. In die hoedanigheid werd zij samen met de voorzitter en eerste ondervoorzitter lid van de Huishoudelijke Commissie van de Kamer.

Gedurende het jaar was Yurre Wieken de parttime fractiemedewerker die de fractie ondersteunde.

Tiny Kox was uit hoofde van zijn functie als fractievoorzitter lid van het partijbestuur. Meta Meijer was eveneens lid van het partijbestuur, uit hoofde van haar functie als regiovertegenwoordiger namens Noord-Holland Zuid.

Gedurende het jaar ontmoetten de leden van de fractie verschillende belangenvertegenwoordigers ten einde zich te laten informeren over mogelijke effecten van beleid en wetsvoorstellen die aan de Senaat voorgelegd zouden worden. Met dezelfde reden brachten de leden verschillende werkbezoeken in het land.

Hoogtepunten in het parlementaire jaar 2019

In *januari* behandelde de Eerste Kamer het Vierde Spoorwepakket, waarmee Nederland uitvoering zou gaan geven aan Europese richtlijnen. Meta Meijer verzette zich tegen deze gedwongen privatisering van het Nederlandse spoor. Wat de SP betreft gaat Nederland over het eigen openbaar vervoer, en is dit een taak van de overheid en niet van marktpartijen.

Tevens in *januari* besprak de Eerste Kamer de eigen integriteit, na publicaties bij Follow the Money over de veelheid aan nevenfuncties van senatoren en de daaruit voortvloeiende belangenverstrengeling. Fractievoorzitter Tiny Kox riep de andere partijen hier – wederom – op om de aanbevelingen van de Groep van Staten tegen Corruptie (GRECO) op te volgen en een externe vertrouwenspersoon aan te stellen, net als de Tweede Kamer een lobbyregister te openen en de inkomsten uit nevenfuncties van senatoren te publiceren.

In *februari* debatteerde de Eerste Kamer over twee wetsvoorstellen: de privatisering van Holland Casino en het legaliseren van online kansspelen. Arda Gerkens wees op de vele risico's van beide voorstellen, onder andere met betrekking tot de groei van het aantal gokverslaafden en het feit dat malafide aanbieders in aanmerking kwamen voor een vergunning. Hoewel de legalisering van online kansspelen op een meerderheid kon rekenen, werd de privatisering van Holland Casino onder druk van de Eerste Kamer ingetrokken.

In *maart* toonde Bastiaan van Apeldoorn zich namens de SP zeer kritisch over de Brexitwet, een verzameling wetswijzigingen waarmee het kabinet Nederland wilde voorbereiden op de gevolgen van het vertrek van Groot-Brittannië uit de Europese Unie. Het grootste probleem, aldus Van Apeldoorn, lag in de uitholling van de positie van het parlement – de Brexitwet gaf de regering de bevoegdheid om buiten het parlement om maatregelen te treffen, zonder dat de noodzaak hiervan voldoende door het kabinet werd gemotiveerd.

Tevens in *maart* pleitte Bob Ruers voor het herstellen van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, in het debat over de 'staat van de rechtsstaat'. Door voortdurende bezuinigingen en bemoeienis van de minister staat die onafhankelijkheid steeds meer onder druk. Met steun van de SP nam de Eerste Kamer een motie aan die de regering oproept te reflecteren op de positie van de rechterlijke macht binnen de *trias politica*.

In *april* riep Henk Overbeek de regering op meer te doen tegen kinderarbeid. Dit deed hij bij de bespreking van het initiatiefwetsvoorstel-Kuiken, wat goederen die vervaardigd zijn met

kinderarbeid weert van de Nederlandse markt. Kinderen moeten naar school kunnen gaan in plaats van in de fabriek te werken, aldus Overbeek.

In *mei* wist Arda Gerkens een succes te behalen: de controversiële verhoging van de rente op studieleningen ging niet door. Hierdoor zouden studenten tot 5000 euro meer kwijt zijn aan rente, bovenop een studieschuld van al gemiddeld 21.000 euro als gevolg van het afschaffen van de basisbeurs in 2015. Volgens Gerkens hoort de staatskas gespekt te worden via belastingen en niet door studenten op nog meer kosten te jagen. Omdat een meerderheid in de Kamer ontbrak, was minister Van Engelshoven genoodzaakt het voorstel in te trekken.

In *juni* pleitte Geert Reuten bij de behandeling van een wetsvoorstel over fosfaatuitstoot in de veehouderij, voor een hardere aanpak van deze uitstoot. Maar, zo stelde hij, de regering heeft ook te weinig oog voor de stikstofuitstoot die minstens zo zorgelijk is. Voor het totaal van de veehouderijsector kwam deze in 2018 met 506 mln. kilogram uit boven het voor de EU-derogatie relevante ijk-jaar 2002 (504 mln.kg). Vanaf 2012 komt dit voornamelijk op het conto van de melkveehouderijsector.

In *juli* riep Tiny Kox staatssecretaris Van Ark met succes op om een andere manier te zoeken om het ten onrechte niet uitbetaalde kindgebonden budget alsnog uit te betalen. Dat dit gebeurde was volgens de SP een goede zaak, want mensen hadden er immers recht op. De regering wilde het echter financieren door het budget in 2020 niet te indexeren, wat vooral ten nadele van minimezinnen zou zijn. Na forse kritiek uit de Kamer kwam Van Ark hierop terug.

In *oktober* waren de Algemene Politieke Beschouwingen, waarbij Tiny Kox pleitte voor een afscheid van het marktdenken. Nu zelfs VVD, CDA en D66 kritiek hebben op neoliberalisme en doorgeschoten marktdenken lijkt de tijd daar rijp voor.

In *november* hield Rik Janssen zijn *maiden speech* bij de behandeling van het experiment met gereguleerde wietteelt. Volgens Janssen kon het experiment veel beter: ondanks adviezen van deskundigen koos het kabinet voor een kleinschalige opzet waarvan onduidelijk is hoeveel nuttige informatie die oplevert. Dit leek volgens hem vooral door politieke afwegingen binnen de coalitie te komen. Wat de SP betreft was het experiment hiermee een gemiste kans.

In *november* waren tevens de Algemene Financiële Beschouwingen. Bastiaan van Apeldoorn had hier forse kritiek op het financiële beleid van Rutte III, dat ondanks een begrotingsoverschot weigerde om noodzakelijke investeringen te doen in bijvoorbeeld het onderwijs. Daarom stemde de SP in december tegen het Belastingplan 2020, en ook tegen de onderwijsbegroting.

In *december* besprak de Eerste Kamer de spoedwet stikstof. Volgens het kabinet was deze nodig om onder andere voorkomen dat de bouw en landbouw vanaf 1 januari volledig op slot zouden gaan als gevolg van de vernietiging van het PAS-beleid door de Raad van State. Rik Janssen wees erop dat de wet juridisch onhoudbaar was en niet tot de gewenste gevolgen zou leiden. De SP stemde daarom tegen de wet.

In het verslagjaar maakten Tiny Kox en Henk Overbeek deel uit van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa (PACE). Henk Overbeek nam na zijn vertrek uit de Kamer afscheid van PACE, Tiny Kox bleef ook in de nieuwe zittingsperiode deel uitmaken van de Assemblée. Als fractievoorzitter van Verenigd Europees Links nam Tiny Kox tevens deel aan de Presidential Committee, het Bureau en de Standing Committee van de Assemblée. Henk Overbeek was tevens gedurende het resterende deel van de zittingsperiode 2015-2019 lid van de Parlementaire Assemblée van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE).

Hans-Martin Don en Frank Köhler maakten gedurende het resterende deel van de zittingsperiode 2015-2019 deel uit van het Beneluxparlement. Bastiaan van Apeldoorn was in deze zelfde periode lid van de parlementaire delegatie naar de NAVO-assemblee. Met ingang van oktober maakte Rik Janssen deel uit van het Beneluxparlement.

In april stemde de parlementaire assemblee van de Raad van Europa in grote meerderheid in met een serie voorstellen van rapporteur Tiny Kox over de belangrijkste uitdagingen van Europa's oudste en grootste verdragsorganisatie. Er komt onder andere meer focus op kerntaken (mensenrechten, rechtsstatelijkheid, democratie) en er komt een beter mechanisme om, samen met het Comité van Ministers, op te treden tegen een lidstaat die zich schuldig maakt aan ernstige schending van zijn verplichtingen.

Toelichting op de verantwoording

Lasten

Personeelslasten

Vanaf 1 september 2013 maakt de Eerste Kamerfractie van de SP gebruik van een medewerker van Stichting Personeel Socialistische Partij die bij deze stichting in dienst is als 'fractiemedewerker Eerste Kamer', in eerste instantie voor 26.25 uur per week en per 1 december 2013 voor 18.75 uur per week.

De doorbelaste personeelskosten bestaan uit het brutosalaris, werkgeverslasten en additionele personele kosten. Daarnaast is er sprake van overige personeelskosten verband houdende met kosten voor maaltijden bij overwerk en van reiskosten in verband met woon-werkverkeer.

- doorbelaste personeelskosten 23.929,15
- overige personeelskosten 1.500 (*inschatting, definitieve bedrag moet nog worden berekend*)
- reis- en verblijfkosten personeel 6.535,39
- totaal 31.964, 54

Overige kosten

Er zijn kosten gemaakt ten behoeve van het functioneren van de fractie. Deze kosten bestaan uit kleine aanschaffingen, ondersteuning en advies, waaronder kosten voor vertaalwerkzaamheden van website berichten van de Eerste Kamerfractie voor de Engelstalige website van de SP. Daarnaast bestaan de kosten uit overige algemene kosten en reis- en verblijfkosten (niet zijnde personeelskosten). Deze laatste kosten zijn met name gemaakt ten behoeve van de jaarlijkse fractiebijeenkomst.

- kleine aanschaffingen 29,95
- ondersteuning en advies 1.178,44
- overige algemene kosten 2.199,59
- reis- en verblijfkosten (niet zijnde personeelskosten) 1.917,39

Eindafrekening

Voor de eindafrekening inzake de Regeling financiële ondersteuning fracties Eerste Kamer kan de volgende opstelling worden gemaakt:

Beschikbare budget

Maximale bijdrage Eerste Kamerfractie SP 37.600,00
Totale lasten Eerste Kamerfractie SP 37.289,91
Exploitatieoverschot 310,09

Afrekening

Reeds op voorschot ontvangen 31.462,47
Totale lasten Eerste Kamerfractie SP 37.289,91
Van Comptabele Eerste Kamer te ontvangen 5.827,44

Aangezien de werkelijke bestedingen lager zijn dan het ontvangen voorschot zal de Eerste Kamerfractie van de SP het exploitatieoverschot á (...) overmaken aan de Comptabele van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, na ontvangst van een schriftelijke mededeling met betrekking tot de vaststelling van de verantwoordingsstukken over het jaar

Aangezien de werkelijke bestedingen hoger zijn dan het ontvangen voorschot wenst de Eerste Kamerfractie van de SP het exploitatietekort á (...) te ontvangen van de Comptabele van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, na ontvangst van een schriftelijke mededeling met betrekking tot de vaststelling van de verantwoordingsstukken over het jaar

Verklaring van het bestuur

Het bestuur verklaart dat de bijdrage inzake de Regeling financiële ondersteuning fracties Eerste Kamer niet gebruikt is ter bekostiging van:

- uitgaven in strijd met wettelijke bepalingen;
- betalingen aan politieke partijen, dan wel met politieke partijen verbonden instellingen, dan wel natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van prestaties (diensten en/of goederen) geleverd ten behoeve van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie;
- giften;
- uitgaven welke bestreden dienen te worden uit de vergoedingen die de leden ingevolge de Wet op de Schadeloosstelling toekomen;
- kantoor- en werkruimte buiten het Kamergebouw anders dan incidenteel;

Aldus naar waarheid opgemaakt te ..... d.d.....

M.J.M. (Tiny) Kox
Fractievoorzitter
Eerste Kamerfractie SP

A.J. (Arnout) Hoekstra
Algemeen secretaris SP